

ENERGETICKÝ REGULAČNÍ ÚŘAD

Masarykovo náměstí 5, 586 01 Jihlava

Sp. zn. OSR-08359/2020-ERU
Č. j. 08359-9/2020-ERU

V Praze dne 23. června 2021

ROZHODNUTÍ

Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán podle ust. § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, ve správním řízení vedeném pod sp. zn. OSR-08359/2020-ERU a zahájeném z moci úřední dne 4. prosince 2020 podle ust. § 78 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o odpovědnosti za přestupky“) ve spojení s ust. § 46 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), s obviněným z přestupku, kterým je

podnikající fyzická osoba [redacted]
se sídlem [redacted]

ve věci podezření ze spáchání přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění účinném do 31. prosince 2019 (dále jen „energetický zákon“) rozhodl

t a k t o :

I.

Obviněný z přestupku, kterým je podnikající fyzická osoba [redacted] se sídlem [redacted], [redacted] (dále také „účastník řízení“) se uznává vinným ze spáchání přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona, kterého se dopustil tím, že v rozporu s ust. § 68 odst. 3 energetického zákona dne 19. března 2019 prováděl v katastrálním území Uherský Brod, v ulici [redacted] naproti budově č. p. [redacted] v ochranném pásmu plynárenského zařízení zemní práce související se zřízením vodovodní přípojky k novostavbě rodinného domu zemním protlakem, v jejichž důsledku došlo k poškození středotlakového plynovodu PE dn 110 (dále též „plynárenské zařízení“).

II.

Podle ust. § 35 písm. b) zákona o odpovědnosti za přestupky ve spojení s ust. § 18 odst. 3 písm. a) energetického zákona a ust. § 91a odst. 7 energetického zákona se účastníkovi řízení za spáchání přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona ukládá **pokuta ve výši**

56 000 Kč (slovy: padesát šest tisíc korun českých),

která je splatná do 30 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 08621.

III.

Podle ust. § 95 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky a ust. § 79 odst. 5 správního řádu ve spojení s ust. § 6 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, ve znění pozdějších předpisů, se účastníkovi řízení ukládá povinnost uhradit **náklady řízení ve výši paušální částky**

1 000 Kč (slovy: jeden tisíc korun českých).

Náklady řízení jsou splatné do 30 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 08621.

IV.

Podle ust. § 89 odst. 2 a 3 zákona o odpovědnosti za přestupky se poškozenému, společnosti **GasNet, s.r.o.**, se sídlem Klíšská 940/96, Klíše, 400 01 Ústí nad Labem, IČO: 272 95 567 (dále jen „poškozený“), **nárok na náhradu škody nepřiznává** a v souladu s ust. § 89 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky se poškozený s tímto nárokem odkazuje na soud.

Odůvodnění

I. Zjištění předcházející správnímu řízení

- [1] Energetický regulační úřad (dále též „správní orgán“ anebo „Úřad“) zahájil šetření na základě obdrženého podnětu společnosti GridServices, s.r.o., IČO: 279 35 311 (dále jen „správce plynárenského zařízení“) o poškození plynárenského zařízení, k němuž došlo dne 19. března 2019 v katastrálním území Uherský Brod, v ulici [REDAKCE] naproti budově č. p. [REDAKCE] při provádění zemních prací souvisejících se zemním protlakem pro vodovodní přípojku k novostavbě rodinného domu. Kontrolní orgán Úřadu provedl šetření ve věci pod sp. zn. [REDAKCE] přičemž spis šetření byl vložen do spisu správního řízení sp. zn. OSR-08359/2020-ERU (dále též „spisový materiál“).

II. Průběh správního řízení

- [2] Správní orgán podle ust. § 78 zákona o odpovědnosti za přestupky ve spojení s ust. § 46 správního řádu zahájil dne 4. prosince 2020 doručením (uložením) oznámení o zahájení řízení č. j. 08359-3/2020-ERU účastníku řízení správní řízení. Zároveň byl účastník řízení vyrozuměn o možnosti nahlížet do spisu, o právu žádat o nařízení ústního jednání ve smyslu ust. § 80 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky a o možnosti vyjádřit se k věci. Účastník řízení svého práva nevyužil a k věci se nevyjádřil.
- [3] Poškozený dne 6. ledna 2021 uplatnil nárok na náhradu nákladů související se vzniklou škodou ve výši 15 696,74 Kč.
- [4] Na základě skutkově zjištěného stavu a důkazních prostředků, bylo účastníku řízení dne 1. března 2021 zasláno vyrozumění o shromáždění podkladů pro vydání rozhodnutí. Vyrozumění bylo Úřadu vráceno s poznámkou „odstěhován“. Z registru živnostenských oprávnění správní orgán zjistil, že účastníku řízení bylo zrušeno živnostenské oprávnění ke dni 11. června 2019. Vyrozumění o shromáždění podkladů odeslané na adresu trvalého pobytu účastníka řízení bylo dne 3. května 2021 doručeno (uložením).

III. Popis skutkového stavu

- [5] Ze spisového materiálu vyplývá, že dne 19. března 2019 v katastrálním území Uherský Brod, ul. [REDAKCE] u budovy č. p. [REDAKCE] došlo k poškození středotlakého plynovodu PE dn 110. K poškození došlo v důsledku provádění zemních prací prováděných zemním protlakem pro realizaci vodovodní přípojky k novostavbě rodinného domu prováděných účastníkem řízení, který byl zhotovitelem stavby.
- [6] Objednatel prací byli na základě uzavřené smlouvy o dílo s účastníkem řízení pan [REDAKCE] a paní [REDAKCE] (dále též společně jen jako „objednatel“). Před zahájením prací došlo mezi objednatel a účastníkem řízení v pozici zhotovitele k předání staveniště. Z kopie daňového dokladu

č. [REDAKCE] ze dne 4. dubna 2019 vyplývá, že práce, při nichž došlo k poškození plynárenského zařízení, byly zhotovitelem objednateli vyúčtovány.

- [7] Objednatel prací předložil stanovisko poškozeného k projektové dokumentaci, avšak jednalo se o souhlas s provedením plynovodní přípojky a plynofikace novostavby RD vydaný dne 21. června 2018. Pro realizaci vodovodní přípojky nebyl podle protokolu o poškození plynárenského zařízení vyhotoveného správcem plynárenského zařízení souhlas vydán a nebylo provedeno vytyčení plynárenského zařízení v terénu.
- [8] K poškození plynárenského zařízení došlo při provádění protlaku pomocí strojního zařízení (hydraulické pístnice).
- [9] Vzniklé poškození plynárenského zařízení bylo bezprostředně nahlášeno místně příslušnému správci plynárenského zařízení, který zajistil opravu. V důsledku poškození došlo k úniku plynu v množství 209 m³ do ovzduší a k přerušení dodávky plynu 2 konečným zákazníkům.

IV. Právní hodnocení

IV. I. Použitá právní úprava

- [10] Dle článku 40 odst. 6 Listiny základních práv a svobod se trestnost činu posuzuje a trest se ukládá podle zákona účinného v době, kdy byl čin spáchán. Pozdějšího zákona se použije, jestliže je to pro pachatele příznivější.
- [11] S ohledem na výše uvedené správní orgán uvádí, že ustanovení ust. § 68 odst. 3 energetického zákona a navazující přestupek dle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona a maximální výše pokuty, kterou lze za předmětný přestupek dle ust. § 91a odst. 7 energetického zákona uložit, nebyly v rozhodném období, tj. od doby spáchání přestupku do současnosti způsobem dopadajícím na projednávaný skutek novelizovány, tzn., že skutková podstata projednávaného přestupku a obsahové znění předmětných ustanovení včetně zákonem stanovené maximální výše možné sankce (pokuty), zůstaly dle příslušných ustanovení energetického zákona zachována (totožné).
- [12] Z hlediska posouzení odpovědnosti účastníka řízení za posuzovaný skutek (přestupek) a uložení správního trestu je tedy s ohledem na výše uvedené rozhodnou právní úpravou zákon o odpovědnosti za přestupky ve spojení se správním řádem a energetický zákon.

IV. II. Obecný právní rámec

- [13] Podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona se právnická nebo podnikající fyzická osoba dopustí přestupku tím, že poruší některý ze zákazů stanovených v ust. § 46 odst. 8 až 10 nebo ust. § 68 odst. 3 nebo některou z povinností stanovených v ust. § 46 odst. 12 nebo 13 energetického zákona.
- [14] V rámci správního řízení se správní orgán zabýval přestupkem ve smyslu výše uvedeného ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona v návaznosti na porušení zákazu poškození plynárenského zařízení při provádění veškerých činností v ochranném pásmu i mimo ně dle ust. § 68 odst. 3 energetického zákona. Toto ustanovení představuje kategorický zákaz určitého jednání v ochranném pásmu i mimo něj tak, aby nedošlo k poškození plynárenského zařízení. Z uvedeného ustanovení vyplývá mimo jiné i povinnost osob provádějících práce v ochranném pásmu i mimo ně konat veškerou pracovní činnost s vynaložením veškerého úsilí tak, aby nedošlo k ohrožení bezpečnosti a spolehlivosti provozu energetických zařízení či k poškození.

IV.III. Právní posouzení skutku

- [15] V případě jakékoliv pracovní činnosti prováděné v ochranném pásmu energetického zařízení je nutno konat veškerou činnost s vynaložením veškerého úsilí tak, aby nedošlo k ohrožení bezpečnosti a spolehlivosti jeho provozu či k jejich poškození. Ze spisového materiálu, který měl správní orgán k dispozici je nesporné, že účastník řízení před zahájením prací nepožádal poškozeného o provedení vytyčení plynárenského zařízení v terénu a práce vykonával tak, že plynárenské zařízení poškodil.

IV.IV. Formální a materiální stránka přestupku

- [16] S ohledem na výše uvedené lze konstatovat, že účastník řízení svým jednáním porušil ust. § 68 odst. 3 energetického zákona a byly tak naplněny formální znaky přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona. Správní orgán má za to, že jednání účastníka řízení naplnilo rovněž znaky materiální stránky přestupku, neboť v jeho jednání lze shledat společenskou škodlivost, spočívající v porušení zájmu společnosti na bezpečném a spolehlivém provozu plynárenské soustavy, při kterém došlo k poškození předmětného plynárenského zařízení s výše uvedenými následky. Lze tak uzavřít, že účastník řízení je odpovědný za spáchání přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona, kterého se dopustil porušením zákazu stanoveného ust. § 68 odst. 3 energetického zákona.

IV.V. Odpovědnost za přestupek

- [17] Správní orgán se v rámci správního řízení dále zabýval otázkou možných liberačních důvodů, tedy důvodů zbavujících účastníka řízení odpovědnosti za spáchání přestupku ve smyslu ust. § 21 zákona o odpovědnosti za přestupky, tedy zda účastník řízení za přestupek neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložil veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení právní povinnosti zabránil. V projednávané věci správní orgán neshledal žádný ze znaků, jenž by měl anebo by mohl mít za následek zproštění odpovědnosti účastníka řízení za spáchaný přestupek.

V. Uložení správního trestu

- [18] Podle ust. § 35 zákona o odpovědnosti za přestupky lze za přestupek uložit správní trest ve formě (a) napomenutí, (b) pokuty, (c) zákazu činnosti, (d) propadnutí věci nebo náhradní hodnoty či (e) zveřejnění rozhodnutí o přestupku. Dle ust. § 36 téhož zákona lze správní trest uložit samostatně nebo spolu s jinými správními tresty. Napomenutí nelze uložit spolu s pokutou.
- [19] Správní orgán s ohledem na zjištěné skutečnosti a shora uvedené okolnosti daného případu rozhodl o uložení správního trestu ve smyslu ust. § 35 písm. b) zákona o odpovědnosti za přestupky ve spojení s ust. § 18 odst. 3 písm. a) energetického zákona ve formě pokuty. Uložení správního trestu ve formě pokuty považuje správní orgán v projednávaném případě za zákonné, vhodné a účelné, přičemž tento správní trest zcela odpovídá rozhodovací praxi Úřadu ve shodných nebo obdobných případech.
- [20] Podle ust. § 91a odst. 7 energetického zákona lze za projednávaný přestupek uložit pokutu až do výše 15 000 000 Kč. Správní orgán s ohledem na zjištěné skutečnosti a shora uvedené okolnosti daného případu, rozhodl o uložení správního trestu ve smyslu ust. § 35 písm. b) zákona o odpovědnosti za přestupky ve spojení s ust. § 18 odst. 3 písm. a) energetického zákona ve formě pokuty. Uložení správního trestu ve formě pokuty považuje správní orgán v projednávaném případě za zákonné, vhodné a účelné, přičemž tento správní trest zcela odpovídá rozhodovací praxi Úřadu v obdobných nebo shodných případech.
- [21] Při stanovení výše uložené pokuty hodnotil správní orgán jako okolnosti zvyšující závažnost přestupku:
- Poškozeným plynárenským zařízením byl středotlaký plynovod, tedy zařízení většího významu než např. plynovodní přípojka;

- na objasnění skutku účastník řízení nijak nespolupracoval;
- v důsledku poškození plynárenského zařízení došlo k přerušení dodávky plynu 2 konečným zákazníkům a došlo k úniku plynu do ovzduší v množství 209 m³.

Při stanovení výše uložené pokuty hodnotil správní orgán jako přitěžující okolnost:

- Účastník řízení **nepožádal** správce plynárenského zařízení o stanovisko ani o vytyčení trasy plynárenského zařízení v terénu

Při stanovení výše uložené pokuty hodnotil správní orgán jako polehčující okolnosti:

- Bezprostřední **nahlášení** poškození plynárenského zařízení;
- účastník řízení **není evidován** v rámci žádného jiného správního (přestupkového) řízení za porušení právního předpisu ve věcné působnosti správního orgánu, což správní orgán vyhodnotil jako výrazně polehčující okolnost.

[22] Správní orgán se při stanovení výše pokuty zabýval také otázkou majetkových poměrů účastníka řízení. Účastník řízení nevyužil svého práva a nedoložil své aktuální majetkové poměry. Případný nedostatek majetku nemůže být sám o sobě důvodem, na jehož základě se pachatel může zbavit odpovědnosti za spáchaný přestupek. Na druhé straně však ukládaná sankce nesmí být pro pachatele likvidační. Pokuta uložená při spodní hranici maximální možné částky je zcela přiměřená míře a významu chráněného společenského zájmu upraveného energetickým zákonem. Pokuta však byla zároveň stanovena v takové výši, aby byla způsobilá vyvolat citelný zásah do majetkové sféry účastníka řízení. Právě proto správní orgán uložil účastníku řízení pokutu ve výši uvedené ve výroku II. tohoto rozhodnutí, neboť takto stanovenou pokutu považuje za odstrašující a může tak plnit jak represivní, tak preventivní funkci. Zároveň správní orgán poznamenává, že pokuta byla uložena v souladu s § 2 odst. 4 správního řádu, tedy ve výši odpovídající rozhodovací praxi Úřadu v obdobných nebo shodných případech.

VI. Náklady řízení

[23] Výrokem III. tohoto rozhodnutí je ukládána povinnost úhrady nákladů řízení, neboť správní orgán je podle § 79 odst. 5 správního řádu povinen účastníkovi, který řízení vyvolal porušením své právní povinnosti, uložit náhradu nákladů řízení paušální částkou. Podle ust. § 6 odst. 1 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, ve znění pozdějších předpisů, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, ve znění pozdějších předpisů, činí paušální částka 1 000 Kč.

VII. Nárok poškozeného

[24] Poškozený uplatnil v souladu s ust. § 70 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky u správního orgánu nárok na náhradu škody v celkové výši 15 696,74 Kč, kterou doložil toliko daňovým dokladem (fakturou) č. 3402005811. Z faktury vyplývá, že celková částka vzniklé škody se skládá z: náhrady škody - distribuce v částce 410,03 Kč, úniku zemního plynu v částce 1 290,45 Kč, poplatku OTE v částce 4,61 Kč a poškození plynárenského zařízení (zřejmě náklady na opravu) v částce 13 991,65 Kč. Poškozený nárok na náhradu vzniklé škody blíže nespecifikoval. Správní orgán není schopen provést jednoznačný závěr o tom, zda se jedná skutečně o nutně a účelně vynaložené náklady související s uvedením poškozeného plynárenského zařízení v původní stav, resp. nápravu nežádoucího stavu. Správní orgán nemůže také provést spolehlivé a prokazatelné vyhodnocení, zda účtované částky např. za hodinu prací, dopravu, spotřebovaný materiál etc. jsou ceny obvyklými v daném místě a čase. Na takovémto základu (doložení vzniklé škody) není možné provést srovnání cen služeb nabízených jinými

subjekty, natož zadat provedení znaleckého posudku, neboť faktura neobsahuje přesnou specifikaci prováděných činností, výkaz výměr a nejedná se o položkový rozpočet.

- [25] V přestupkovém řízení správní orgán rozhoduje o vině pachatele a uložení případného trestu za přestupek. Pro správní trestání platí obdobné principy jako pro trestání soudní a v řízení o přestupcích se analogicky uplatní principy stanovené trestním právem, pokud analogie není k újmě účastníka tohoto řízení (pachatele). Také toto trestání musí podléhat stejnému režimu jako trestání za trestné činy a v tomto smyslu je třeba vykládat všechny záruky, které se podle vnitrostátního práva poskytují obviněnému z trestného činu. (Viz analogicky např. rozsudek Nejvyššího správního soudu, ze dne 27. října 2004, č. j. 6 A 126/2002 - 27 a rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. dubna 2008, č. j. 1 As 27/2008 - 67 i nálezy Ústavního soudu ze dne 11. března 2004, sp. zn. II. ÚS 788/02 a nálezy Ústavního soudu ze dne 17. ledna 2008, sp. zn. II. ÚS 82/07 - 1).
- [26] Z ust. § 89 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky vyplývá, že pokud výše škody nebyla spolehlivě zjištěna, správní orgán poškozenému nárok na náhradu škody nepřizná a odkáže ho s jeho nárokem na soud nebo jiný orgán veřejné moci. Obdobně se postupuje rovněž v případě, kdy by zjišťování škody vedlo ke značným průtahům v řízení. Průtahy v řízení mohou vznikat například tehdy, pokud by vzhledem ke složitosti posouzení výše vzniklé škody musely být zpracovány znalecké posudky apod. Není totiž zpravidla v možnostech orgánů projednávajících přestupky, aby v řízení o přestupku zjišťovali škodu, která zatím spolehlivě zjištěna nebyla, a nahrazovaly tak civilní soudy (viz Jemelka, L., Vetešník P. Zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich. Zákon o některých přestupcích. Komentář. 1. Vydání. Praha: C. H. Beck 2017, s. 797).
- [27] Jinými slovy, řízení o náhradě škody (adhezní řízení) má ve vztahu k meritornímu v rámci řízení o přestupku, byť je jeho integrální součástí, v jistém smyslu pouze akcesorickou povahu, a procesní činnost správního orgánu tak nemůže přesahovat v daném ohledu aktivitu směřující k náležitému rozhodnutí o vině a případném trestu. Toliko občanskoprávní řízení je řízením bezvýjimečně zaručujícím (za splnění zákonem předepsaných podmínek) možnost domoci se uplatněného majetkového nároku. Obecně tedy platí, že postup spočívající v odkázání poškozených s uplatněným nárokem na náhradu škody na řízení ve věcech občanskoprávních, nepředstavuje odepření spravedlnosti, ale ústavněprávně regulérní použití institutu urychlujícího sankční řízení (viz analogicky např. usnesení Ústavního soudu ze dne 18. února 2015, sp. zn. II. ÚS 165/15).
- [28] V rámci řízení bylo zjištěno, že v důsledku jednání účastníka řízení spočívajícího v poškození plynárenského zařízení nepochybně vznikla poškozenému jakožto jeho provozovateli škoda. Ze spisového materiálu vyplývá, že tuto škodu účastník řízení dosud poškozenému nenahradil.
- [29] Vzhledem ke skutečnosti, že správní orgán s ohledem na výše uvedené nepovažuje výši nárokované škody poškozeným za spolehlivě zjištěnou, rozhodl o nároku poškozeného o náhradě škody tak, jak je uvedeno ve výroku IV. tohoto rozhodnutí, a odkázal jej s tímto nárokem na soud.

Poučení

Proti tomuto rozhodnutí lze podat rozklad v souladu s ust. § 152 správního řádu k Radě Energetického regulačního úřadu do 15 dnů od jeho doručení, a to jeho podáním Energetickému regulačnímu úřadu. Lhůta pro podání rozkladu se počítá ode dne následujícího po doručení rozhodnutí, nejpozději však po uplynutí desátého dne ode dne, kdy bylo nedoručené a uložené rozhodnutí připraveno k vyzvednutí.

Obviněný, tj. účastník řízení může proti tomuto rozhodnutí podat v souladu s ust. § 96 odst. 1 písm. a) zákona o odpovědnosti za přestupky rozklad v plném rozsahu. Poškozený má právo v souladu s ust. § 96 odst. 1 písm. b) zákona o odpovědnosti za přestupky podat rozklad pouze proti výroku o nároku na náhradu škody nebo nároku na vydání bezdůvodného obohacení a proti výroku o nákladech spojených s uplatněním nároku na náhradu škody nebo nároku na vydání bezdůvodného obohacení.

Mgr. Vlasta Chroustová *v.r.*
oprávněná úřední osoba
oddělení sankčních řízení Praha

Obdrží:

společnost **GasNet, s.r.o.**, se sídlem Klíšská 940/96, Klíše, 400 01 Ústí nad Labem, IČO: 272 95 567